

2. 12. Pranostiky

Ahoj milé děti a rodiče,

dnes si povíme něco o pranostikách. Naši předkové byli moudří a na základě dlouhých pozorování sestavili různé vánoční pranostiky, které ale kupodivu jsou stále aktuální i po mnoha staletích. Sdělují nám, abychom si všímali přírody a jejího dění a na základě toho promýšleli i své konání. A protože vánoční čas je obdobím klidu a rozjímání, neuškodí, když si vánoční pranostiky připomeneme a zkusíme si je vyložit tak, abychom jim rozuměli.

Co nám sdělují vánoční pranostiky?

Nejen ty vánoční, ale pranostiky na celý rok byly sestavovány na základě dlouhodobých pozorování přírody a jejích jevů. Naši předkové pozorovali přírodní zákony a sestavovali si tak jakýsi meteorologický kalendář, aby jejich potomci věděli, co ve kterou dobu dělat a jak plánovat orbu, setí nebo žně. I příroda si ráda zažertuje, a pokud v prosinci přestane sněžit a přijde obleva, má to vliv na pozdější úrodu. Protože vánoční čas byl na pranostiky asi nejbohatší, připomeňme si ty, které se váží k celému prosinci.

Prosincové pranostiky

1. 12. Když mráz na prvního prosince, vyschne nejedna studnice.
3. 12. O sv. Františku Xaveru ledový vichr fičí od severu.
4. 12. Po svaté Baruši, střež nosu i uší!

- O svaté Barboře ležívá sníh na dvoře.
- Má-li svatá Barbora bílou zástěru, bude příští rok hodně trávy.
- Snese-li led o svaté Barboře hus, snese o Vánocích vůz.
- Jaké je počasí na sv. Barboru, takové bývá až do vánoc.
- Na svatou Barboru saně do dvoru.

6. 12. Svatý Mikuláš splachuje břehy.

- Na svatého Mikuláše už je zima celá naše.
- Napije-li se na Mikuláše pták z koleje, nenapije se kůň tři měsíce z řeky.
- Prší-li na Mikuláše nebo padá sníh, bude příští rok hodně hrachu.
- O sv. Mikuláši snížek často prší.
- Když na Mikuláše prší, zima lidi hodně zkruší.

Tyto pranostiky ukazovaly na předpoklad, že začátkem prosince již napadne sníh, ale neočekávají se silné mrazy. Naopak pokud prosinec začal deštivě, daly se později očekávat silné mrazy.

13. 12. Svatá Lucie noci upije, ale dne nepřidá.

- Na svatou Lucii jasný den, urodí se konopí a len.
- Jaké jsou dni od sv. Lucie do Božího narození, takové jsou též měsíce příštího roku.
- Když přijde sv. Lucie, najde tu už zimu.

16. 12. O svaté Albíně schovej se do síně. Závěj svaté Albíny zaplavuje doliny.

17. 12. O svatém Lazaru ucpi v sednici každou spáru.

Stejně jako u svátku svaté Barbory a svatého Mikuláše, i u Lucie nalezneme více pranostik. Právě den svaté Lucie poukazoval na rovnodennost - den byl stejně dlouhý jako noc. V tu dobu již zima přebírá definitivně vládu nad přírodou.

Štědrý den a vánoční svátky

21. 12. O svatém Tomáši meluzína straší.

23. 12. Svatá Viktorie obrázky na okna ryje.

24. 12. Když Kateřina po ledě už chodívá, Eva potom blátem oplývá.

- Svítí-li na Štědrý den od deváté hodiny jasné slunce, bude krásné počasí na žně obilné, senné i otavové.
- Je-li na Štědrý den východ slunce jasný, urodí se jarní obilí.
- Jitřní jasné a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.
- Jasno na den Štědrý, bude hrách tvrdý.
- Je-li na Štědrý večer nebe hvězdnaté, bude rok úrodný.
- Na Štědrý večer hvězdičky - ponese vajíčka slepičky.
- Jestliže večer před Narozením Páně jasno jest, bez větru a deště, a ráno slunce jasné vychází, bude úrodný rok na víno.
- Na Štědrý den před večerí se dává za okno miska s vodou.
- Zmrzne-li do rána a roztrhne-li mráz misku, ztratí se toho roku voda ve studni.
- Padá-li na Štědrý den večer v noci sníh, urodí se mnoho chmele.
- Je-li na Štědrý den vítr, bude úroda malá.
- Dvanáct nocí a dní od Štědrého večera až do Tří králů zvěstuje prý povětrnost příštích dvanácti měsíců.

Štědrý den býval brán jako magický den, kdy se děly zázraky a proto všichni pečlivě pozorovali oblohu, aby jim nic neuniklo. Ideální bylo, pokud byl tento den jasný, mrazivý a zasněžený.

Zdroj: www.primanapady.cz

25. 12. Do vánoc není ani hladu, ani zimy.

- Levné povětrí okolo vánoc předpovídá nám, že zima bude velmi dlouho trvati; to jest, jestli prve nemrzlo, bude potom mrznouti.
- Lepší vánoce třeskaté než tekuté.
- Mráz na Boží narození - zima se udrží bez proměny.
- Když čas před vánoci až do Tří králů mlhavý a tmavý jest, následují na to nemoci.
- Před vánocemi neškodí mokro osení, ale tím víc po vánocích.
- Zelené (černé) vánoce - bílé Velikonoce.
- Jsou-li vrby o vánocích plny rampouchů, bývají o velikonocích plny kočiček.
- Světlé hody - tmavé stodoly, tmavé hody - světlé stodoly.
- Temná vánoční noc přinese světlé stodoly.
- Na Boží hod vánoční vítr od západu přinese mor, od východu válku, od půlnoci hlad, od poledne dobrý rok.
- Připadne-li Boží narození na čtvrtek, bude rok velmi úrodný, jenom vína bude prostředně.
- V neděli Božího narození - teplá zima bez prodlení.
- V pátek Božího narození - tuhá zima bez prodlení.
- Je-li Božího narození v sobotu, bude málo ovoce, ale vydaří se žito.

26. 12. Chodí-li Kateřina po ledě, chodí svatý Štěpán po blátě.

- Svítí-li na koledu v noci měsíc, bude ve stodole hojně obilí.
- Když je Barborka ucouraná, chodí svatý Štěpán po ledě.
- Svítí-li na den svatého Štěpána slunce, bude drahé ovoce.
- Když na Štěpána silný vítr bouří, vinař smutně oči mhouří.
- Na svatého Štěpána když vítr prudce zavěje, víno před zkázou jistou se chvěje.
- Pakli na Štěpána větrové uhodí, příští rok víno špatné se urodí.

Dnešní písmenko do naší vánoční tajenky je:

Nápad co vytvořit do kalendáře k dotvoření

Zdroj: pinterest.com

Pranostiky se vázaly k tomu, zda přijde nebo nepřijde sníh či déšť, tak jeden zimní měsíc do kalendáře k dotvoření by mohl vypadat jako zasněžený strom. Sníh můžete udělat obtiskáním svých prstíků nebo lze použít i vatové tyčinky do uší, kousek dřívka nebo starou pastelku, jejíž konec namočíte do bílé barvy.

Těšíme se zase zítra
VERDAEL FOR KIDS